

Årsbokslut 2017 Kulturnämnden Tertial 3 2017

Innehållsförteckning

	Ver	ksamhetens uppdrag	3
2	Hän	nt i verksamheten 2017	4
3	Mål	uppfyllelse under 2017	5
	3.1	Bästa utveckling för alla	5
	Tillgä	nglighet: Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla	5
		ktighet: Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar ntressen	5
	Läslu	st: Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust	6
	3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	6
	Öрре	et: Bibliotek, kulturhus och museer, och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser	6
	Levar	nde: Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras	7
	Giftfr	itt: Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö	8
	3.3	Stark och balanserad tillväxt	8
		ration: Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i med ökad efterfrågan och nya behov	8
	Samo	arbete: För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt	8
	3.4	Maximalt värde för skattepengarna	9
	Hög	kvalitet: Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet	9
	Hög	kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar	9
	Samı	ıtnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas	9
ļ	Eko	nomiskt resultat	1 1
5	Inve	esteringar	12
5	Åtσ	ärdsplan	13

I Verksamhetens uppdrag

Kulturnämnden ska stödja utveckling av kultur med valfrihet och mångfald för nackaborna. Det sker genom kulturbidrag, finansiering av bibliotek, kulturkurser och musikskola för barn och unga samt ett tillgängligt och rikt utbud av konst och kultur samt utveckling av kulturarv och traditioner.

2 Hänt i verksamheten 2017

Nacka har utsetts till Sveriges föreningsvänligaste kommun 2017. Priset är instiftat av organisationen Sveriges föreningar som i sin motivering bland annat lyfter fram Nackas vilja att skapa de bästa förutsättningarna för ett vitalt föreningsliv. Utmärkelsen kommer att delas ut vid Nacka kommuns föreningsgala som anordnas för första gången i vår.

Under 2017 har museet Hamn och kommunens sex bibliotek upphandlats och tilldelningsbeslut är fattat. Ny driftsaktör för museet Hamn blir Stiftelsen Kulturmiljövård under en period av fem år, från 2018. Biblioteksdriften i Orminge, Forum och Fisksätra har tilldelats Axiell Services AB, och biblioteken i Sickla, Älta och Saltsjöbaden har tilldelats Dieselverkstaden AB, för perioden 2019 till 2022.

Beslutet att införa det nya kundval kulturskola gör att Nacka blir först i landet att pröva en ny modell av kulturskoleverksamhet. Modellen skapar förutsättningar för nya kurser och upplägg som kan locka fler barn och ungdomar. Kundval kulturskola ger även unga med funktionsvariationer en ökad tillgänglighet att utöva kultur på sin fritid jämfört med nuvarande system.

Föreningen Ung i Fiskis, Dieselverkstaden, Fisksätra folkets Hus och nyanlända från Afghanistan och Syrien har gemensamt producerat dokumentärfilmen "Vi finns inte på jorden", som handlar om hur det är att vara nyanländ i Sverige. Den ingår numera i Dieselverkstadens skolbioprogram som skolorna kan ta del av genom kommunens kulturpeng.

3 Måluppfyllelse under 2017

Särskilda uppdrag 2017

Under året fick kulturnämnden tre särskilda uppdrag. Ett handlade om att ta fram ett upplevelsepaket, för att synliggöra olika besöksmål för nya och gamla Nackabor. Kommunens kulturella utbud har förbättrats under året, och under arbetet konstaterades att det finns behov av ytterligare kommunikationsarbete för att Nackas upplevelseutbud når en ännu bredare publik.

Det nya kundvalet, som också var ett särskilt uppdrag, startar höstterminen 2018. Kundval kulturskola riktar sig till alla barn och ungdomar 7–19 år, som är folkbokförda i Nacka. För ungdomar i särskola, som är folkbokförda i Nacka, utökas åldersspannet upp till 24 år.

Planering av bibliotek på Kvarnholmen, som var kulturnämndens tredje särskilda uppdrag, har påbörjats under året.

3.1 Bästa utveckling för alla

Tillgänglighet: Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla

Kommentar

Projektet "Funkispiloter" påbörjades 2017 och arbetet fortsätter under 2018. Syftet är att förbättra den fysiska tillgängligheten i våra anläggningar och verksamheter. Drömlokalen, som ingår i kulturskoleverksamheten, fick ett hedersomnämnande när Nacka kommuns nya tillgänglighetspris delades ut. Drömlokalen har bred erfarenhet av arbete med kulturverksamhet för barn och ungdomar med funktionsvariationer. Kundval kulturskola skapar bättre förutsättningar för målgruppen att delta i kulturverksamhet.

Under året har ett arbete med upplevelsepaket med olika besöksmål i Nacka genomförts. Kommunens upplevelseutbud har kommunicerats och genom processen har ytterligare behov identifierats i syfte att nå ut till en ännu bredare publik.

Genom kulturpengen får alla elever i Nacka ta del av ett professionellt kulturbud. I årets kundundersökningar om kvaliteten på kulturutbudet som erbjuds svarar hälften av eleverna i årskurs åtta att de upplever att de tar del av kulturverksamhet av hög kvalitet. För elever i årskurs sex är motsvarande utfall 61 procent. Utfallet ligger något lägre eller på jämförbar nivå med föregående år.

Andel barn av den totala befolkningen (7-19 år) som deltar i musikskola är 24,4 procent. Utfall avseende kulturkurser kommer att kunna redovisas från 2018.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Andel barn som deltar i musik- och kulturskola av den totala befolkningen (utfall 2017 och tidigare avser endast musikskola).	28 %	28 %	24 %	40 %	ТЗ
•	Andel pojkar i procent, som deltar i musik- och kulturskola.	41 %	42 %	39 %	50 %	TI

Delaktighet: Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen.

Kommentar

Genom medel från MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) har

sommarlovsverksamheterna utökats med sex veckors kostnadsfri verksamhet. En nyhet var mötesplatsen Summerchill, som arrangerades på 2:ans fritidsgård.

I forskningsprojektet Ung livsstil som genomförts under året har drygt 1000 ungdomar i årskurs 7-9 och ungefär 600 gymnasieungdomar svarat på frågor om fritidsvanor och livsstil. Resultaten visar generellt att ungdomar är nöjda med sin livssituation och sin fritid inom både kultur- och idrottsområdet.

Under året deltog Dieselverkstaden i ett samarbete med Subtopia i Botkyrka inför "Subcase", en internationell dag för Cirkus. Samarbetet resulterade i en föreställning av den Londonbaserade gruppen Alula Cyr på Stora scenen i Dieselverkstaden.

"Det ljuder i Fisksätra" är ytterligare ett exempel på projekt som genomförts under 2017 och innebär att hela Fisksätra ska bli ett musikstycke, genom att medborgare som önskar skapar ett musikstycke kopplat till en plats i Fisksätra. Genom en app kommer medborgare och besökare att kunna ta del av unika musikstycken på olika platser i Fisksätra.

Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
Andel medborgare som är nöjda med kulturutbudet i Nacka	65	64	64		Т3
Andel barn och unga som deltar i den kulturaktivitet de helst vill.	94 %	96 %	93 %	96 %	Т3

Läslust: Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust.

Kommentar

Att främja läsning bland unga har varit ett fokusområde vid biblioteken under året, och biblioteken har fått extra medel om 300 000 kronor för läsfrämjande insatser. Aktiviteterna har bland annat varit dramatiserad sagoläsning, uppsökande bokbussverksamhet till förskolor, föreläsningar om källkritik för årskurs 8 och "Läs för bibliotekshunden". Förutom de extra medlen har biblioteken under 2017 arrangerat I 305 läsfrämjande aktiviteter.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
_	Andel aktiva låntagare på bibliotek av den totala befolkningen, jämfört med övriga länet.	324	309	297		T2

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Öppet: Bibliotek, kulturhus och museer, och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser.

Kommentar

Under 2017 har Museet Hamn haft 4 940 besökare, vilket är en minskning med 27 procent jämfört med föregående år. Däremot har konferensbokningar ökat med 30 procent under året.

562 personer har deltagit i visningar av Sickla gruva under året och Nyckelvikens julmarknad lockade drygt 1200 besökare. Dieselverkstaden och deras kulturverksamhet är en av kommunens mest besökta platser.

Under 2017 har kommunen bidragit till reinvesteringar i Fisksätra Folkets Hus avseende

mörkläggningsgardiner och film- och ljudteknik. En ambition är att de ska bli ett interaktivt kulturhus som kan möta medborgarnas och aktörernas önskemål inom den digitala arenan.

Biblioteken lockar fler besökare än i övriga länet och kundnöjdheten är fortsatt hög. Under 2017 har ungefär 1,2 miljoner besök gjorts på biblioteken. I Nacka gjordes 2017 i genomsnitt 11,5 biblioteksbesök per person, i jämförelse med biblioteken i länet där antalet årliga besök är 7. Nationellt är trenden att låntagarna blir mer digitala, vilket bland annat märks genom att fler lånar e-böcker. I Nacka noteras också en ökning av webbesök och e-boksutlån.

I syfte att skapa trygghet samverkar biblioteken, fritidsgårdarna, civilsamhället och polisen i kommunens lokala centrum. Vid eventuella nybyggnationer planeras ytorna för att skapa en attraktiv och trygg miljö, till exempel genom att undvika mörka gångar och ytor.

91 procent av Nackas ungdomar tycker att kommunens bibliotek och kulturhus är välskötta. Däremot är efterfrågan på internet större än vad som erbjuds. För att göra kommunens anläggningar mer attraktiva har en inventering över nätkapaciteten gjorts under 2017 så att investeringar kan göras.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Antal besökare per år på museet Hamn	6 239	6 770	4 940	7 440	Т3
	Antal besök per år på kulturhuset Dieselverkstaden		919 155	I 031 33 4	880 000	Т3
•	Antal besök per invånare och år på bibliotek, jämfört med övriga länet	15,6	12,9	11,8	13	T2

Levande: Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras.

Kommentar

Under 2017 producerade Kulturhuset Dieselverkstaden den nya konst- och kulturhistoriska promenaden "Orminge-Velamsund". Kommunens kulturpromenader kommer att finnas i tryckt och digital form för nackaborna. Promenaderna tillgängliggör på ett enkelt sätt kunskap om Nackas kulturarv och offentliga konst.

Det pågår många ny- och ombyggnationer av förskolor och skolor i Nacka, vilket innebär en intensiv planering för ny konst inom processen Öppna konsten.

Konstverket "Jans plats" invigdes under 2017 på torget i Fisksätra. Konstverket är avslutningen på konstprojektet "Fisksätra mönsterarkiv", som påbörjades av konstnärsduon WiklundWiklund för över 10 år sedan.

Under året har utställningen "Dela ditt Nacka" producerats genom en Facebook-kampanj där medborgarna uppmanats att dela sina fotografier från Nacka mellan 1960 och 1999. Fotografier från Facebook-kampanjen och det lokalhistoriska arkivet visas på Dieselverkstaden från 31 januari 2018.

Under arkivens dag den 11 november öppnades Nacka lokalhistoriska arkiv för allmänheten och många nackaborna besökte arkivet.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Andel medborgare som upplever kulturarvet som tillgängligt	_	6,1	6,5	6,8	T3

Giftfritt: Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Kommentar

De aktörer som nämnden ingår avtal med förbinder sig att bidra till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö, och därmed genomförs ett kontinuerligt arbete för en god måluppfyllelse.

Under året har Fisksätra Folkets Hus lagt fokus på användande av ekologiska produkter, återvinning av restavfall och sensorstyrd armatur.

Studiefrämjandet, som är en del av musik- och kulturskoleverksamheten, har en genomarbetad hållbarhetspolicy, som bland annat innebär att de i första hand ska välja miljömärkta varor, tjänster och anläggningar. Policyn innefattar även att de i första hand anlitar miljöcertifierade leverantörer och samarbetspartners.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Innovation: Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.

Kommentar

Under 2017 har museet Hamn och kommunens sex bibliotek upphandlats och tilldelningsbeslut är fattat. Planering för nytt bibliotek på Kvarnholmen har påbörjats och kommunen har beslutat att införa kundval kulturskola (se "Hänt i verksamheten 2017").

Det har under årets genomförts en kundundersökning riktad till Nackas kulturaktörer. Då svarsfrekvensen varit låg redovisas inget utfall.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
_	Andelen kulturaktörer som upplever att de har goda förutsättningar att starta och utvecklas.				70 %	ТЗ

Samarbete: För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

Kommentar

Under hösten har Leksaksmuseet flyttat in i lokalerna mitt emot museet Hamn, och ett samarbete mellan museerna planeras. Öppettider och annan verksamhet kommer att samordnas. Genom att ytterligare ett museum flyttar in i lokalerna på Saltsjö Pir förväntas platsen gynnas på kort och lång sikt.

Kulturhuset Dieselverkstaden ingår i några nationella och internationella nätverk och projekt, till exempel SITE, som är en plattform för den samtida scenkonsten. Dieselverkstaden deltar även i Teatercentrums nationella projekt Friktionskraft.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Hög kvalitet: Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet.

Kommentar

Årets kundundersökning visar att 98 procent av besökarna vid museet Hamn är mycket nöjda. I kundundersökningen har besökarna lämnat förslag till förbättringar, bland annat ökad anpassning för barn, förbättrad marknadsföring och ökade öppettider.

Verksamhet som görs inom ramen för kulturpengen följs årligen upp genom en kundundersökning. Den visar att föräldrar med barn i förskola och grundsärskola är mest nöjda med kvalitén på kulturutbudet. Överlag anser 80 procent av de tillfrågade att deras barn får del av ett kulturutbud av god kvalitet. Yngre barn och ungdomar är generellt mer nöjda med utbudet än de äldre tonåringarna.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
	Nöjd medborgarindex bibliotek.			79	78	Т3
	Andel barn och unga som är nöjda med den kulturverksamheten de deltar i	97 %	95 %	96 %	95 %	T2

Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.

Kommentar

Under året har museet Hamn prioriterat tillgänglighet genom att bland annat erbjuda fri entré och fler öppetdagar under höst- och sportloven. Detta har genererat ett ökat intresse från barnfamiljer.

Införande av kundval kulturskola förväntas innebära ökad tillgänglighet för barn och ungdomar. Bedömningen är också att enhetliga avgifter för likvärdig ämnesinriktning bidrar till ökad måluppfyllelse.

Kulturhusens beläggningsgrad för prioriterade grupper (andel av totalt uthyrda timmar under året) är 73 procent för Boo Folkets hus, 57 procent för Fisksätra Folkets Hus och 65 procent för Älta Kulturknut. Av Dieselverkstadens totala uthyrningar har 79 procent av uthyrningarna gått till prioriterade grupper.

	Indikatorer	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	
-	Beläggningsgrad på kulturaktiviteter för barn och unga på kulturhusen. Beskrivs i löpande text.				75 %	Т3

Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.

Kommentar

Under året har planeringen av projektet Älta kultur- och fritidskvarter fortsatt, och även Orminge och Fisksätra centrum ingår i större ombyggnadsprojekt där fokus bland annat läggs på samutnyttjande av lokaler. Parallellt med dessa projekt är det fler nackabor som organiserar privata

aktiviteter i allmänna lokaler, vilket också bidrar till ökade krav på samnyttjande av lokaler och anläggningar.

Under året har kulturnämnden yttrat sig i nio samråd för kommande detaljplaner, ett detaljplaneprogram (Henriksdalsberget) samt medverkat i arbetet med den reviderade översiktsplanen för Nacka.

4 Ekonomiskt resultat

2017 redovisar kulturnämnden ett överskott om 3,2 miljoner kronor vilket motsvarar 2,4 procent av den totala budgetramen. Nämndens budgetram för året uppgår till 135,1 miljoner kronor medan utfallet för intäkter och kostnader uppgår till 131,9 miljoner kronor.

Biblioteksverksamheten står för majoriteten av nämndens överskott på 1,4 miljoner kronor. Det beror bland annat på att det skedde en återbetalning till nämnden på 500 tusen kronor på grund av underprestationer enligt avtal hos några av biblioteksaktörerna. Bibliotekens driftskostnader blev också lägre än planerat och budgeterade medel för satsningen "Meröppet" användes inte då satsningen kräver lokalanpassningar som har blivit framskjutna till 2018.

Musikskolan visar ett överskott på knappt 700 tusen kronor vilket främst kan förklaras av ett färre antal elever än prognostiserat. Det skedde även en återbetalning till nämnden på 500 tusen kronor för ej fyllda elevplatser enligt kulturkursavtal.

Verksamhet, tkr		Ack utfall 2017	7	Ack bud	get 2017		Utfall 2016	
Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd- och styrelseverksamhet	0	-534	-534	-758	224	0	-751	-751
Kulturverksamhet M & H	0	-8 632	-8 632	-8 491	-141	0	-8 154	-8 154
Kulturverksamhet övrigt	89	-2 597	-2 508	-739	-1 769	0	-581	-581
Kulturverksamhet Hamn	348	-4 538	-4 190	-5 306	1 116	433	-5 038	-4 605
Kulturhus	0	-25 084	-25 084	-24 958	-126	0	-24 781	-24 781
Kulturkursavtal	464	-5 832	-5 368	-6 542	l 174	0	-6 503	-6 503
Kulturpeng	0	-5 771	-5 771	-5 854	83	0	-5 625	-5 625
Kulturbidrag	198	-3 261	-3 063	-2 608	-455	0	-2 648	-2 648
Kultur- och industrihistoria	0	-460	-460	-1 060	600	0	-1 088	-1 088
Offentlig konst	0	-553	-553	-905	352	0	-905	-905
Biblioteksverksamhe t	0	-42 821	-42 821	-44 269	I 448	340	-43 387	-43 047
Musikskola	9 638	-42 598	-32 960	-33 635	675	9 694	-42 120	-32 426
Summa	10 737	-142 681	-131 944	-135 125	3 181	10 467	-141 581	-131 114

5 Investeringar

Kulturnämnden är ingen investerande nämnd, beloppen i nedan tabell är reinvesteringar och pågår enligt plan.

Investeringar utfall mot budget

Investering utfall mot budget

Investeringa r, tkr	Budget 2017	Utfall	Avvikelse
Verksamhetsa npassning	1000	503	497

Tre största projekt

Tre största projekt, tkr	Budget	IB	Inkomster	Utgifter	Netto	UB

6 Åtgärdsplan

Åtgärder för kostnadssänkning	År / månad	Besluts- datum	Budgeterad kostnadssänkni ng eller intäktsökning, Tkr	Varav persona I, tkr	Utfall åtgärde r, tkr	När i tid åtgärd fått full effekt	Kommentar